

ESTE ANDREI ȘERBAN ÎN PERICOLUL DE A FI DEPĂȘIT DE MITUL SĂU?

sau

REÎNTOARCEREA LA IZVOARELE TEATRULUI

După cele trei etape de selecție, în "stil american", susținute în fața regizorului Andrei Șerban de un "platoon" care număra inițial circa 100 de candidați, actorii declarați admiși la concursul organizat de Teatrul Național în iunie 1990, sînt următorii: Claudiu Bleonț, Maia Morgenstern, Alexandru Bindea, Mircea Anca, Iuliana Moise, Dan Puric, Ana Ciontea, Simona Măicănescu, Liliana Hodoroștea, Tatiana Constantin, Valentin Mihali, Mircea Rusu, Cerasela Stan, Raluca Penu, Maria Filimon, Carmen Elisabeta Ionescu, Cecilia Bîrboră, Vasile Filipescu, Claudiu Istodor, Ecaterina Nazarie. "Cu excepția actorului Claudiu Bleonț, toți cei admiși vor fi angajați cu contract pe durata de un an, cu posibilitatea de prelungire".

MIRCEA RUSU

Concursul a fost... extenuant din punct de vedere nervos și fizic pentru că a durat o săptămînă, concurența a fost mare (peste 100 de candidați), locurile nu se știau (circularul zvonuri că sînt între patru și treizeci de locuri)... S-a tîns către testarea actorului total din fiecare. După prima probă, care a constat într-un monolog (sau două!), cîntat, dansat, a urmat proba a doua, în care Andrei Șerban voia să vadă alte fațete: un monolog (sau o poezie) pe comic sau liric. În fața a treia au rămas vreo douăzeci și cinci; ne-a adus în hol, ne-a dictat patru versuri în greaca veche, fiecare a scris ce-a auzit (!!!) și ne-a dat sarcina de a le spune ca pe un bocet, ca pe un cîntec liric, ca pe povestea deznădăjduită a unei lupte la care am participat și pe care am pierdut-o; la sfîrșit trebuia să murim.

A contat de fapt, lupta noastră, a fiecăruia, cu noi înșine, pentru a ne domina neputințele în fața unuia dintre cei mai mari regizori din lume.

ANA CIONTEA

Consider că acesta a fost concursul generației tinere, pentru că nu a existat nici unul de o asemenea anvergură - și cînd spun asta mă refer și la numărul și la ținuta artistică a candidaților. În ceea ce mă privește, m-am gîndit să mă confrunt cu "treapta" asta cu orice preț, dincolo de tentația de a lucra cu un regizor ca Andrei Șerban!

Concursul a solicitat aptitudini diverse. Nu a contat că participanții au avut roluri sau succese de box-office, ci a contat efectiv competiția.

- Aș vrea imaginea ta despre acest concurs.

- Am avut un sentiment al purității emoțiilor similar celui de la admiterea în Institut: m-am confruntat cu mine înșami și m-am purificat.

- Este Andrei Șerban în pericol de a fi depășit de mitul său?

- Nu pot să-mi dau seama deocamdată. Tot ce pot să-ți spun este că am avut sentimentul că în fața mea stă un om de o mare respirație artistică. Și am avut încredere în puterea lui de selecție, știind exact că dacă un concurent și-ar fi dat măsura tuturor posibilităților, el și-ar fi dat seama.

CERASELA STAN

Nu pot să spun nici o vorbă. Despre asta nu se poate vorbi!

Pentru mine a fost un concurs în adevăratul sens al cuvîntului. La început am fost chiar puțin șocată de modalitatea de desfășurare a concursului - pe etape eliminatorii, fiind pusă în temă de la înfîlțirea cu Andrei Șerban care a avut loc înainte la Teatrul "Bulandra" și știind că trebuie să-ți arăți toate disponibilitățile artistice.

- Tu ce ai făcut?

- De toate! Am cîntat, am dansat, am făcut pantomimă și am avut chiar și un travesti. În prima etapă am prezentat împreună cu Mircea Rusu dansul lui Mackie Șișu cu Jenny Speluncă (din Opera de trei parale a lui Brecht), am continuat cu un fragment din Cliternestra sau Crima (de Marguerite Yourcenar), cu travestiul în piticul Popluhar (din Păpușarii cehi de D.R.Popescu), iar în final am cîntat pe Cafeaua de dimineață a lui Prévert și am făcut pantomimă.

- Cum era Andrei Șerban?

- Mie și acum mi se pare fascinant felul în care Andrei Șerban stabilea o relație cu fiecare concurent. Avea darul de a anula emoțiile acumulate în așteptare, intrînd în empatie cu fiecare, suferind, rîzînd, încercînd adevărul trăirilor și stărilor fiecăruia.

Eu cred că într-un asemenea concurs nu poți minți.

Pentru mine a fost ca un rug... pentru că - e foarte ciudat! - aveam dorința de a arăta ce înseamnă eu ca actriță în acel moment, aveam fericirea că am în fața cui..., dar era și o înfiorătoare teamă de judecată!

... A fost pentru mine Săptămîna cea Mare, a patimilor pe care mi le-am asumat cu tot ce sînt!

CARMEN GALIN

Fără să concurez, mi-a fost îngrozitor de frică!

În primul rînd că oamenii care au venit erau foarte dornici să lucreze cu el, pentru că deși n-au avut cum să vadă spectacolele lui Andrei, ceea ce au aflat despre el i-a convins.

- Și cum a fost?

- De la o etapă la alta Andrei a intervenit din ce în ce mai mult și cred că pentru cei care n-au luat concursul a fost foarte dureros, pentru că au apucat totuși să "comunică" cu el.

- Cum "a intervenit"?

- A intervenit în sensul că a dat o temă și le-a sugerat un reper, un gînd, o atitudine.

- V-am văzut mereu în sală. Ce-ați simțit?

- E foarte, foarte concret ce-am simțit. De-a lungul întregii săptămîni de concurs am participat la toate evoluțiile și am simțit că prind curaj, că mi-e îngrozitor de frică, că întineresc... Îmi spuneam că n-aș putea să particip la un asemenea concurs, apoi că da... Era foarte incitant tot ce se înfîmpla! A fost o infuzie de tinerețe! O revelație... Și mă bucuram că sînt buni și că Andrei vede cît sînt de buni și-i e greu s-aleagă... și cred că s-a confirmat gîndul meu dintotdeauna că sîntem un popor foarte talentat și dezinvolt, că sîntem parcă născuți pentru actul artistic.

- Ați avut o carieră strălucită la Teatrul Mic; de ce l-ați părăsit?

- Dacă aș fi fost întrebată după ce s-ar fi înfîmplat să renunț la teatru, aș fi putut să răspund mai ușor... Poate am simțit nevoia de schimbare - ca să nu mă plafonez... Cînd încep un lucru în altă parte e ca și cum ai lua-o de la început: scormonești mai mult în tine.

Din punct de vedere al repertoriului, cînd am plecat de la Teatrul Mic nu mi se comunicase nimic, aveam sentimentul că oboseala psihică de după revoluție, oboseala străzii, mă făceau să fiu foarte leneșă cu mine; nu puteam să gîndesc eu pentru mine nimic care să mă împingă spre...

Venirea lui Andrei m-a întors în timp cu douăzeci de ani!

C-am făcut bine sau rău - asta nu pot să spun acum, dar știu că se înfîmplă ceva cu mine, cu oamenii aștia, cu munca asta cu totul și cu totul nouă la trilogie!

Am renunțat la concediu ca să repet, deși sînt obosită - oboseala aceea izvoită din faptul că nu faci nimic și care e cea mai cumplită! Sper că, obosindu-mă în repetiții, să-mi revin...

MIHAELA BURDA